

INSTRUIREA PREȘEDINȚILOR BIROURILOR ELECTORALE ALE SECȚIILOR DE VOTARE

cu privire la sarcinile ce le revin în vederea organizării și desfășurării în bune condiții a referendumului național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018

Referendum național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018

Referendumul național constituie forma și mijlocul de consultare directă și de exprimare a voinței suverane a poporului român.

CINE ALEGE:

- ☐ toți cetățenii români care au împlinit vârsta de 18 ani până în ziua referendumului inclusiv.

NU POT ALEGE:

- ☐ debili sau alienații mintal puși sub interdicție;
- ☐ persoanele condamnate prin hotărâre judecătorească definitivă la pierderea drepturilor electorale.

LISTELE ELECTORALE

În secțiile de votare veți utiliza următoarele tipuri de liste electorale:

1. LISTE ELECTORALE PERMANENTE

Cuprind cetățenii cu drept de vot înscriși în Registrul electoral, cu domiciliul sau reședința în România. *[art. 17 alin. (1) din Legea nr. 3/2000, art. 49 alin. (1) și (5) din Legea nr. 208/2015]*

(Conform art. 1 alin. 1 din Hotărârea AEP nr. 464/2018, pe listele electorale permanente, listele electorale suplimentare și extrasele din listele electorale va fi imprimată și sigla Centenar în varianta simplificată, alb-negru).

LISTELE ELECTORALE

2. LISTE ELECTORALE SUPLIMENTARE

Se completează, de către președintele biroului electoral al secției de votare, în ziua votării, cu următoarele categorii de alegători [art. 21 din Legea nr. 3/2000, art.51 alin. (2) din Legea nr. 208/2015]:

- ☐ persoanele care se prezintă la vot și ***fac dovada că au domiciliul sau reședința pe raza secției de votare respective, însă au fost omise din lista electorală permanentă*** a secției de votare;
- ☐ persoanele care în ziua votării ***se află în altă localitate*** (municipiu, oraș, comună) ***decât cea în care sunt înscrise în lista electorală permanentă***;
- ☐ membrii biroului electoral al respectivei secții de votare ***care nu sunt înscrși în lista electorală permanentă a secției de votare respective***;
- ☐ persoanele însărcinate cu menținerea ordinii sau cu verificarea dispozitivului de menținere a ordinii în secția de votare ***care nu sunt înscrși în lista electorală permanentă a secției de votare respective***.

Modelul listei electorale suplimentare utilizate la secțiile de votare din țară

ROMÂNIA
JUDEȚUL*) .....
Municipiul, orașul, comuna **) .....

Pag. ....
Circumscripția electorală nr. ....
Secția de votare nr. ....

Data întocmirii: ..... ***)

LISTA ELECTORALĂ SUPLIMENTARĂ
Referendumul național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018

Nr. crt.	Semnătura alegătorului	Numele și prenumele alegătorului	Codul numeric personal										Domiciliul alegătorului (conform mențiunilor din actul de identitate)	Seria și numărul actului de identitate
1.														
2.														
3.														
4.														
5.														
...														

Numele, prenumele și semnătura președintelui biroului electoral al secției de votare .....

Numele, prenumele și semnăturile membrilor biroului electoral al secției de votare care au consemnat datele de identificare ale alegătorilor în lista electorală suplimentară: .....

NOTE:

— Lista electorală suplimentară se semnează de către președintele biroului electoral al secției de votare, precum și de către membrii biroului electoral al secției de votare care au înscris alegătorii în lista electorală suplimentară, aceștia având obligația de a-și înscrie numele și prenumele în finalul listei, în locul special destinat acestui scop. La finalul listei se aplică ștampila de control a biroului electoral al secției de votare.

— Rubricile vor fi dimensionate la cel puțin 1 cm înălțime, iar rubrica privind semnătura va avea cel puțin 4 cm lungime.

*) În cazul municipiului București se înscrie sintagma „Municipiul București”.

**) În cazul municipiului București se înscrie sintagma „Sectorul nr. ...”

***) Se înscrie data întocmirii listei electorale suplimentare, respectiv „6 octombrie 2018” sau „7 octombrie 2018”, după caz.

LISTELE ELECTORALE

3. EXTRASUL DIN LISTELE ELECTORALE

Va fi folosit pentru alegătorii care votează prin intermediul urnei speciale.

Modelul extrasului din listele electorale

EXTRAS
din listele electorale utilizat pentru alegătorii
care votează prin intermediul urnei speciale

Pag. ....

Circumscripția electorală nr. ....

Secția de votare nr. ....

Data întocmirii: ..... (***)

ROMÂNIA

JUDEȚUL*) .....

Municipiul, orașul, comuna **).....

Localitatea aparținătoare sau satul .....

Strada ....

EXTRAS DIN LISTELE ELECTORALE
Referendumul național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018

Nr. crt.	Semnătura alegătorului	Numele și prenumele alegătorului	Codul numeric personal	Domiciliul alegătorului (conform mențiunilor din actul de identitate)	Seria și numărul actului de identitate
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					

Numele, prenumele și semnătura președintelui biroului electoral al secției de votare

Numele, prenumele și semnăturile membrilor biroului electoral al secției de votare care însoțesc urna specială

NOTE:

- Rubricile vor fi dimensionate la cel puțin 1 cm înălțime, iar rubrica privind semnătura va avea cel puțin 4 cm lungime.
- La finalul extrasului se aplică ștampila de control a biroului electoral al secției de votare.

*) În cazul municipiului București se înscrie sintagma „Municipiul București”.

**) În cazul municipiului București se înscrie sintagma „Sectorul nr. ...”

***) Se înscrie data întocmirii extrasului de pe lista electorală, respectiv „6 octombrie 2018” sau „7 octombrie 2018”, după caz.

ȘTAMPILELE

În secția de votare veți utiliza următoarele tipuri ștampile:

- ☐ ștampila de control a secției de votare;
- ☐ ștampile cu mențiunea „VOTAT”.

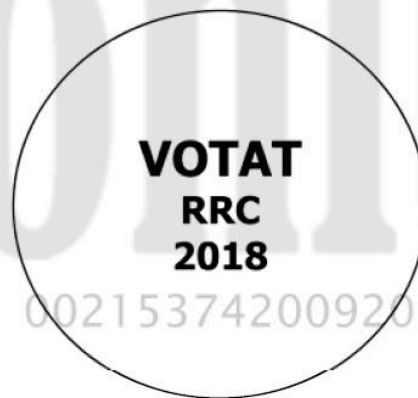
MODELELE
ștampilei de control a secției de votare care vor fi folosite
la referendumul național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018

NOTE:

— Tușul pentru ștampile va fi de culoare albastră.

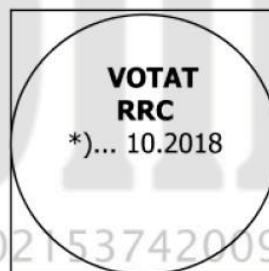
MODELUL
ștampilei cu mențiunea „VOTAT” care va fi folosit la referendumul național pentru revizuirea Constituției
din 6 și 7 octombrie 2018, precum și normativele privind numărul ștampilelor cu mențiunea „VOTAT”

NOTE:

— Tușul folosit pentru ștampilă va fi de culoare **albastră**.

MODELUL
timbrului autocolant care va fi folosit
la referendumul național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018

MODELUL BULETINULUI DE VOT

ROMÂNIA

REFERENDUM NAȚIONAL
PENTRU REVIZUIREA CONSTITUȚIEI
DIN 6 ȘI 7 OCTOMBRIE 2018

SPECIMEN

SUNTEȚI DE ACORD
CU LEGEA DE REVIZUIRE
A CONSTITUȚIEI ROMÂNIEI
ÎN FORMA ADOPTATĂ
DE PARLAMENT?

DA

NU

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA BIROULUI ELECTORAL AL SECȚIEI DE VOTARE

- ❑ Birourile electorale sunt alcătuite **numai din cetățeni cu drept de vot.** *[art. 1 alin. (1) din Hotărârea BEC nr. 1H/23.09.2018]*
- ❑ **Biroul electoral al secției de votare este alcătuit dintr-un *președinte* și din cel mult 6 *membri*** (delegați ai partidelor politice parlamentare și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale cu grup parlamentar propriu în ambele Camere ale Parlamentului). *[art. 26 alin. (1) din Legea nr. 3/2000]*
- ❑ **Desemnarea delegaților partidelor** politice în birourile electorale ale secțiilor de votare, este obligatorie și se comunică în scris președintelui biroului electoral al secției de votare, cu cel puțin 3 zile înainte de ziua referendumului.
- ❑ Biroul electoral al secției de votare se consideră constituit după **completarea cu delegații** partidelor politice parlamentare (PSD, PNL, USR, ALDE, PMP) și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale cu grup parlamentar propriu în ambele Camere ale Parlamentului (UDMR).

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA BIROULUI ELECTORAL AL SECȚIEI DE VOTARE

- ❑ Operațiunile de completare a biroului electoral al secției de votare se consemnează într-un **proces-verbal întocmit de către președintele biroului electoral al secției** care constituie actul de învestitură. *[art. 15 alin. (6) din Legea nr. 208/2015]; (art. 27 alin. (1³) din Legea nr. 3/2000).*
- ❑ **Înlocuirea membrilor birourilor electorale** ale secțiilor de votare poate avea loc astfel *[art. 9 alin. (2) și (3), art. 10 din Legea nr. 208/2015]:*
  - **președinții birourilor electorale** pot fi înlocuiți, în caz de deces, îmbolnăviri sau accidente, de către Președintele Tribunalului;
  - **delegații partidelor** politice parlamentare și ai organizațiilor cetățenilor minorităților naționale cu grup parlamentar propriu în ambele camere ale Parlamentului în birourile electorale pot fi înlocuiți, la cererea celor care i-au propus, până în preziua votării, iar în caz de deces, îmbolnăviri sau accidente, chiar și în ziua alegerilor. Biroul electoral al secției de votare din care face parte respectivul delegat ia act de înlocuirea acestuia prin *proces-verbal*.

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA BIROULUI ELECTORAL AL SECȚIEI DE VOTARE

- ☐ **Calitatea de membru al unui birou electoral încetează de drept** în cazul în care s-a dispus trimiterea în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute la art. 385 - 391 din Codul penal. Constatarea cazului încetării de drept a calității de membru al unui birou sau oficiu electoral se face, în termen de 48 de ore de la intervenirea cazului.
- ☐ **În îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, membrii birourilor electorale exercită o funcție ce implică exercițiul autorității de stat.**
- ☐ **Exercitarea corectă și imparțială a funcției de membru al biroului electoral este obligatorie.**
- ☐ **Prin membri ai birourilor electorale se înțelege și președinții acestora.**

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA BIROULUI ELECTORAL AL SECȚIEI DE VOTARE

- ❑ Birourile electorale lucrează în prezența a jumătate plus unul din numărul total al membrilor lor și iau hotărâri cu majoritatea membrilor prezenți. În caz de egalitate de voturi, votul președintelui este hotărâtor. *[art. 29 din Legea nr. 3/2000]; (art. 3, art. 9 alin. 3 din Hotărârea BEC nr. 1H/23.09.2018, art. 8 alin. 2 din Legea nr. 208/2015)*
- ❑ Hotărârile biroului electoral se aduc la cunoștință publică numai cu semnătura președintelui biroului electoral, prin afișare la sediul propriu, prin comunicare către părțile interesate ori prin orice alt mijloc de publicitate, după caz.
- ❑ Activitatea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare se consideră încheiată la 24 de ore de la data încheierii votării. *[art. X alin. 9) din Ordonanța de urgență nr. 86/2018]*

ATENȚIE!

- ☐ **Absența nejustificată a președintelui sau a membrilor birourilor electorale de la activitatea acestora constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 1000 lei la 5000 lei.**
- ☐ **Delegații** partidelor politice parlamentare și ai organizațiilor cetățenilor minorităților naționale cu grup parlamentar propriu în ambele camere ale Parlamentului **în birourile electorale nu pot primi și nu pot exercita alte însărcinări** în afara celor prevăzute de Legea nr. 3/2000 și de Legea nr. 208/2015.
- ☐ Pe durata votării se interzice membrilor birourilor electorale și persoanelor acreditate **să poarte ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă.**

DREPTURI

[art. X alin. (5) – (8) și (10) din Ordonanța de urgență nr. 86/2018]:

- ❑ În perioada funcționării birourilor electorale și a desfășurării referendumului național:
  - **președinții birourilor electorale** din țară se consideră detașați și primesc pentru fiecare zi de activitate o indemnizație de *10% din salariul de bază minim brut pe țară (1.900 lei x 10%), dar nu mai mult de 5 zile;*
  - **membrii birourilor electorale** se consideră detașați și primesc pentru fiecare zi de activitate și o indemnizație de *5% din salariul de bază minim brut pe țară (1.900 lei x 5%), dar nu mai mult de 3 zile.*
- ❑ Plata indemnizațiilor se face pe baza *listelor de prezență avizate de președinții birourilor electorale*, prin zi de activitate înțelegându-se munca desfășurată pe parcursul unei zile calendaristice, indiferent de numărul de ore prestate, dar nu mai puțin de 6 ore pe zi. Pentru aceste indemnizații se reține, se datorează și se virează numai impozitul pe venit, potrivit legii.
- ❑ Autoritățile și instituțiile publice la care sunt angajate persoanele mai sus amintite le asigură acestora plata drepturilor salariale, a indemnizațiilor de detașare, precum și a oricăror alte diurne și drepturi bănești cuvenite potrivit legii.
- ❑ Primirea indemnizației nu afectează dreptul de a primi alte diurne, indemnizații, pensii sau alte drepturi bănești cuvenite în baza unor legi speciale.
- ❑ De asemenea, instituțiile prefectului asigură pentru membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare o *indemnizație pentru cheltuieli de protocol în valoare de 10 lei de persoană în zilele de 6 și 7 octombrie 2018 [art. 16 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 744/2018].*

IMPORTANT: În zilele votării, **nu se va asigura hrană și apă.** Vă recomandăm să veniți în secția de votare cu hrană și apă suficientă, astfel încât să nu fiți nevoiți să părăsiți secția de votare.

Partidele politice pot asigura, pe cheltuiala lor, hrana și apa necesară delegaților acestora în birourile electorale ale secțiilor de votare.

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA BIROULUI ELECTORAL AL SECȚIEI DE VOTARE - ATRIBUȚII -

- ☐ **primesc** de la primarii și președinții birourilor electorale de circumscripție/ai oficiilor electorale, după caz, materialele necesare desfășurării procesului electoral;
- ☐ **conduc operațiunile de votare**, iau toate măsurile de ordine necesare în localul secției de votare și în jurul acestuia;
- ☐ **verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru exercitarea dreptului de vot** de către participanții la referendum;
- ☐ **numără voturile** și consemnează rezultatele votării;
- ☐ **rezolvă întâmpinările** referitoare la propria lor activitate;
- ☐ **înaintează biroului electoral ierarhic superior *Procesul-verbal pentru consemnarea rezultatului referendumului***, însoțit de buletinele de vot nule și cele contestate, de buletinele de vot întrebuințate și necontestate, de contestațiile formulate, de listele electorale utilizate în cadrul secției de votare, îndosariate pe tipuri de liste;

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA BIROULUI ELECTORAL AL SECȚIEI DE VOTARE - ATRIBUȚII -

- ❑ **predau prefectului**, pe bază de *proces-verbal*, buletinele de vot neutilizate și anulate, ștampilele și celelalte materiale utilizate în desfășurarea votării [*art. 18 lit. g) din Legea nr. 208/2015*].
- ❑ **eliberează** fiecărui reprezentant al partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale din componența biroului **câte o copie de pe fiecare proces-verbal**, certificată de președintele biroului electoral al secției de votare;
- ❑ **eliberează, la cererea** atât a observatorilor organizațiilor neguvernamentale, cât și a reprezentanților presei acreditați pe lângă respectivele secții de votare, prin președintele secției de votare, **câte o copie a fiecărui proces-verbal** care consemnează rezultatul alegerilor în secția respectivă.

Persoanele care pot asista la operațiunile electorale

[art. 89 alin. (1), (2), (9), (12), (13), art. 90 din Legea nr. 208/2015]

- ☐ **La toate operațiunile efectuate de birourile electorale** ale secțiilor de votare pot asista, în afara membrilor acestora și a personalului de pază: persoanele acreditate de Autoritatea Electorală Permanentă, reprezentanții Autorității Electorale Permanente, membrii birourilor electorale de circumscripție, ai oficiilor electorale și ai Biroului Electoral Central.
- ☐ **Nicio altă persoană nu poate staționa în locurile publice din zona de votare sau în localul de vot mai mult decât timpul necesar pentru votare.**

Prin *persoane acreditate* se înțelege:

- a) observatori interni**, desemnați de către asociații sau fundații, care desfășoară activități de apărare a democrației și a drepturilor omului, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă;
- b) reprezentanți ai instituțiilor mass-media românești**, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă.

ATENȚIE!

- ☐ Observatorii interni și reprezentanții instituțiilor mass-media românești pot asista la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare numai pe baza **ecusoanelor** emise de către asociația, fundația sau instituția mass-media românească acreditată de către Autoritatea Electorală Permanentă, **însoțite de actul de identitate**;

Persoanele care pot asista la operațiunile electorale

[art. 89 alin. (1), (2), (9), (12), (13), art. 90 din Legea nr. 208/2015]

- c) **observatori internaționali**, desemnați de către organizații străine sau internaționale pentru observarea alegerilor ori invitați de către autoritățile române, acreditați de către Autoritatea Electorală Permanentă numai pe baza **documentului de acreditare** emis de către Autoritatea Electorală Permanentă, care este valabil și în copie, însoțit de **actul de identitate**;
  - d) **reprezentanți ai instituțiilor mass-media străine**, acreditați de către Autoritatea Electorală Permanentă. Observatorii internaționali și reprezentanții instituțiilor mass-media străine pot asista la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare numai pe baza **documentului de acreditare** emis de către Autoritatea Electorală Permanentă, care este valabil și în copie, însoțit de **actul de identitate**;
- ☐ Persoanele acreditate pot asista la operațiunile electorale în zilele votării, **începând cu ora 6⁰⁰ și terminând cu momentul încheierii și semnării de către membrii biroului electoral al secției de votare a proceselor-verbale de constatare a rezultatelor votării** în secția respectivă.
  - ☐ Persoanele acreditate nu pot interveni în niciun mod în organizarea și desfășurarea alegerilor, **având numai dreptul de a sesiza în scris președintele biroului electoral în cazul constatării unei neregularități**.

Persoanele care pot asista la operațiunile electorale

[art. 89 alin. (1), (2), (9), (12), (13), art. 90 din Legea nr. 208/2015]

- ❑ Orice act de propagandă, precum și încălcarea în orice mod a prevederilor Legii nr. 3/2000 și ale Legii nr. 208/2015 atrag aplicarea sancțiunilor legale, suspendarea acreditării de către biroul electoral care a constatat abaterea, iar în zilele votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare.
- ❑ La biroul electoral al secției de votare, persoanele acreditate pot staționa numai în spațiul **stabilit în acest sens în sala de votare de către președintele biroului electoral al secției de votare.**

ATENȚIE !

- ❑ **Refuzul de a permite accesul în secția de votare** al persoanelor acreditate, al membrilor birourilor și oficiilor electorale și al reprezentanților Autorității Electorale Permanente pentru a asista la desfășurarea operațiunilor electorale constituie contravenție și **se sancționează cu amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei.**
- ❑ **Purtarea, pe durata votării, de către persoanele acreditate de ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă** constituie contravenție și **se sancționează cu amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei.**
- ❑ Pot efectua sondaje de opinie la ieșirea de la urne **institutele de sondare a opiniei publice, societățile comerciale sau organizațiile neguvernamentale care au în obiectul de activitate realizarea de sondaje de opinie** și care sunt acreditate de Biroul Electoral Central, prin decizie, în acest sens. Operatorii de sondaj **au acces**, în baza acreditării instituției pentru care lucrează, care este valabilă și în copie, **în imobilul în care funcționează secția de votare și în zona de protecție de 500 de metri a acesteia, fără a avea acces în interiorul localului de vot.**

MODELUL ECUSONULUI
care va fi utilizat de către observatorii interni la referendumul național
pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018

REFERENDUMUL NAȚIONAL PENTRU REVIZUIREA CONSTITUȚIEI DIN 6 ȘI 7 OCTOMBRIE 2018   OBSERVATOR INTERN   Denumire O.N.G. ....   Numărul acreditării ....   Nume și prenume observator ....¹⁾   L.S.²⁾   0021537424092018

NOTĂ:

— Condițiile de confecționare și dimensiunea ecusoanelor sunt stabilite de către asociația sau fundația acreditată care a desemnat observatorii, cu condiția ca acestea să conțină elementele obligatorii prevăzute în prezenta anexă.

— Observatorii interni pot asista la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare numai pe baza ecusoanelor emise de către asociația sau fundația românească acreditată de către Autoritatea Electorală Permanentă, însoțite de actul de identitate.

¹⁾ Se înscriu numele și prenumele reprezentantului legal al asociației sau fundației, precum și semnătura olografă a acestuia.

²⁾ Se poate aplica ștampila asociației sau fundației acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă.

MODELUL ECUSONULUI
care va fi utilizat de reprezentanții mass-mediei române la referendumul național
pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018

REFERENDUMUL NAȚIONAL PENTRU REVIZUIREA CONSTITUȚIEI DIN 6 ȘI 7 OCTOMBRIE 2018

REPREZENTANT MASS-MEDIA

Denumire instituție mass-media .....

Numărul acreditării .....

Nume și prenume reprezentant mass-media .....

.....¹⁾
L.S.²⁾

NOTE:

— Condițiile de confecționare și dimensiunea ecusoanelor sunt stabilite de către instituția mass-media acreditată care a desemnat observatorii, cu condiția ca acestea să conțină elementele obligatorii prevăzute în prezenta anexă.

— Reprezentanții instituțiilor mass-media românești pot asista la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare numai pe baza ecusoanelor emise de către instituția mass-media românească acreditată de către Autoritatea Electorală Permanentă, însoțite de actul de identitate.

1) Se înscriu numele și prenumele reprezentantului legal al instituției mass-media, precum și semnătura olografă a acestuia.

2) Se poate aplica ștampila instituției mass-media acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă.

**MODELUL DOCUMENTULUI DE ACREDITARE
a observatorilor internaționali și a reprezentanților instituțiilor mass-media străine la referendumul național
pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018**

ACREDITARE

Nr. ....

Având în vedere Cererea înregistrată cu nr. .... / .....

În temeiul art. 62 din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 89 alin. (6) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, acreditează pe doamna/domnul .....¹⁾ în vederea observării referendumului național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018.

Președinte,

.....²⁾

NOTE:

— Observatorii internaționali și reprezentanții instituțiilor mass-media străine pot asista la operațiunile electorale în ziua votării, începând cu ora 6,00 și terminând cu momentul încheierii și semnării de către membrii biroului electoral al secției de votare a procesului-verbal de constatare a rezultatelor votării în secția respectivă, numai pe baza documentului de acreditare emis de către Autoritatea Electorală Permanentă, care este valabil și în copie, însoțit de actul de identitate.

— Observatorii internaționali și reprezentanții instituțiilor mass-media străine nu pot interveni în niciun mod în organizarea și desfășurarea referendumului, având numai dreptul de a sesiza în scris președintele biroului electoral în cazul constatării unei neregularități. Orice act de propagandă electorală, precum și încălcarea în orice mod a actului de acreditare atrag aplicarea sancțiunilor legale, suspendarea acreditării de către biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare.

— La biroul electoral al secției de votare, persoanele acreditate pot staționa numai în spațiul stabilit în acest sens în sala de votare de către președintele biroului electoral al secției de votare.

¹⁾ Se înscriu numele și prenumele observatorului internațional sau ale reprezentantului instituției mass-media străine, după caz.

²⁾ Se înscriu prenumele și numele președintelui Autorității Electorale Permanente, semnătura președintelui sau a persoanei împuternicite de acesta să semneze și se aplică ștampila Autorității Electorale Permanente.

**MODELUL DOCUMENTULUI DE ACREDITARE
a asociațiilor și fundațiilor la referendumul național pentru revizuirea Constituției
din 6 și 7 octombrie 2018**

ACREDITARE

Nr. ....

Având în vedere Cererea înregistrată cu nr. .... / ..... formulată de .....¹⁾,
în temeiul art. 62 din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările
ulterioare, raportat la art. 89 alin. (3) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru
organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, acreditează
.....¹⁾ la referendumul național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018.

Președinte,

.....²⁾

NOTE:

— Pe baza documentului de acreditare, asociația sau fundația poate desemna ca observatori interni numai persoane care
nu au apartenență politică.

— Persoanele acreditate pot asista la operațiunile electorale în ziua votării, începând cu ora 6,00 și terminând cu momentul
încheierii și semnării de către membrii biroului electoral al secției de votare a procesului-verbal de constatare a rezultatelor votării
în secția respectivă, numai pe baza ecusoanelor emise de către asociația sau fundația acreditată de către Autoritatea Electorală
Permanentă, însoțite de actul de identitate.

— Observatorii interni nu pot interveni în niciun mod în organizarea și desfășurarea referendumului, având numai dreptul
de a sesiza în scris președintele biroului electoral în cazul constatării unei neregularități. Orice act de propagandă electorală,
precum și încălcarea în orice mod a actului de acreditare atrag aplicarea sancțiunilor legale, suspendarea acreditării de către
biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare.

— La biroul electoral al secției de votare, persoanele acreditate pot staționa numai în spațiul stabilit în acest sens în sala
de votare de către președintele biroului electoral al secției de votare.

¹⁾ Se înscriu denumirea, sediul și codul unic de înregistrare ale asociației sau fundației care a formulat cererea.

²⁾ Se înscriu prenumele și numele președintelui Autorității Electorale Permanente, semnătura președintelui sau a persoanei împutemicite de acesta să
semneze și se aplică ștampila Autorității Electorale Permanente.

**MODELUL DOCUMENTULUI DE ACREDITARE
a instituției mass-media din România la referendumul național pentru revizuirea Constituției
din 6 și 7 octombrie 2018**

ACREDITARE

Nr. ....

Având în vedere Cererea înregistrată cu nr. .... / ..... formulată de .....¹⁾,
în temeiul art. 62 din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările
ulterioare, raportat la art. 89 alin. (4) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și
pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare,
acreditează .....¹⁾ la referendumul național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie
2018.

Președinte,

.....²⁾

NOTE:

— Pe baza documentului de acreditare, instituția mass-media poate desemna reprezentanți numai persoane care nu au
apartenență politică.

— Persoanele acreditate pot asista la operațiunile electorale în ziua votării, începând cu ora 6,00 și terminând cu momentul
încheierii și semnării de către membrii biroului electoral al secției de votare a procesului-verbal de constatare a rezultatelor votării
în secția respectivă, numai pe baza ecusoanelor emise de către instituția mass-media acreditată de către Autoritatea Electorală
Permanentă, însoțite de actul de identitate.

— Reprezentanții mass-media nu pot interveni în niciun mod în organizarea și desfășurarea referendumului, având numai
dreptul de a sesiza în scris președintele biroului electoral în cazul constatării unei neregularități. Orice act de propagandă electorală,
precum și încălcarea în orice mod a actului de acreditare atrag aplicarea sancțiunilor legale, suspendarea acreditării de către
biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare.

— La biroul electoral al secției de votare, persoanele acreditate pot staționa numai în spațiul stabilit în acest sens în sala
de votare de către președintele biroului electoral al secției de votare.

¹⁾ Se înscriu denumirea, sediul și codul unic de înregistrare ale instituției mass-media.

²⁾ Se înscriu prenumele și numele președintelui Autorității Electorale Permanente, semnătura președintelui sau a persoanei împuternicite de acesta să
semneze și se aplică ștampila Autorității Electorale Permanente.

Colectarea datelor și informarea privind prezența la vot

Hotărârea BEC nr. 19/H/25.09.2018

- ☐ Colectarea datelor și informarea opiniei publice privind prezența la vot se realizează prin intermediul sistemului informatic organizat de Biroul Electoral Central și implementat prin Serviciul de Telecomunicații Speciale.
- ☐ Transmiterea datelor privind prezența la vot către sistemul informatic se realizează numai de către președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare.
- ☐ Colectarea datelor privind prezența la vot se realizează pe baza mesajelor text (SMS) transmise, numai prin intermediul telefoanelor mobile puse la dispoziție de către Serviciul de Telecomunicații Speciale către sistemul informatic, de președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare.
- ☐ În zilele de **3 și 4 octombrie 2018, ora 10.00**, veți avea telefoanele mobile primite în dotare deschise/funcționale pentru a putea fi contactați în vederea simulării procedurilor tehnice de monitorizare a prezenței la vot și pentru testarea, în condiții reale, a modului de funcționare a sistemului de colectare a datelor.

Colectarea datelor și informarea privind prezența la vot

Hotărârea BEC nr. 19/H/25.09.2018

- ☐ În zilele de **5 octombrie 2018 (între orele 18.00 - 19.00)** și **6 octombrie 2018 (între orele 06.00 - 07.00)**, președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare vor transmite către Biroul Electoral Central mesaje text (SMS) în formatul stabilit, pentru verificarea fluxului de colectare a datelor privind prezența la vot.
- ☐ Președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare **au obligația de a transmite, în zilele votării, informațiile privind prezența la vot, cu respectarea întocmai a programului și a metodologiei .**
- ☐ Personalul tehnic auxiliar al Biroului Electoral Central va transmite, prin sistemul informatic, **un mesaj de invitație către președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare** de a transmite în formatul stabilit, prin mesaj text, valorile de prezență pentru ora de referință.

Colectarea datelor și informarea privind prezența la vot

Hotărârea BEC nr. 19/H/25.09.2018

- ☐ Colectarea datelor privind prezența la vot pentru **secțiile de votare fără acoperire de telefonie mobilă**, va fi asigurată de personalul tehnic asigurat de Institutul Național de Statistică.
- ☐ Anterior transmiterii către Biroul Electoral Central, birourile electorale ale secțiilor de votare vor asigura, sub semnătura președintelui biroului electoral al secției de votare și cu aplicarea ștampilei de control a biroului electoral al secției de votare, **afișarea datelor privind prezența la vot la intrarea în localul de vot**, conform formatului și termenelor prevăzute în anexa nr. 2 – **Model afiș privind prezența la vot.**
- ☐ Situația privind prezența la vot prevăzută în anexa nr. 2 se va întocmi **în două exemplare originale**, dintre care unul va fi păstrat de către președintele biroului electoral al secției de votare, urmând a fi predat împreună cu celelalte materialele.

Model afiș privind prezența la vot

Județ .....

Localitate.....

Secția de Votare nr.....

Data.....

Ora de referință	Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși pe lista electorală permanentă	Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși pe lista electorală suplimentară	Numărul total al alegătorilor care au votat utilizând urna specială	Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne
	b1	b2	b3	b
10 ⁰⁰				
13 ⁰⁰				
16 ⁰⁰				
19 ⁰⁰				
21 ⁰⁰				

Colectarea datelor și informarea privind prezența la vot

Hotărârea BEC nr. 19/H/25.09.2018

Transmiterea mesajului text, prin intermediul telefonului mobil va cuprinde următoarele informații:

- ☐ (b1) Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși pe lista electorală permanentă;
- ☐ (b2) Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși pe lista electorală suplimentară;
- ☐ (b3) Numărul total al alegătorilor care au votat utilizând urna specială;
- ☐ (b) Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne.

Se pot transmite maximum 3 mesaje text privind aceeași oră de referință.

Mesajul text transmis trebuie să respecte unul dintre următoarele formate:

- ☐ [ORA] [b1b1b1b1] [b2b2b2b2] [b3b3b3b3] [bbbb]
- ☐ [ORA]#[b1b1b1b1]#[b2b2b2b2]#[b3b3b3b3]#[bbbb]
- ☐ [ORA]*[b1b1b1b1]*[b2b2b2b2]*[b3b3b3b3]*[bbbb]

Colectarea datelor și informarea privind prezența la vot

Hotărârea BEC nr. 19/H/25.09.2018

În situația în care transmiteți un mesaj eronat, veți primi automat un mesaj de semnalare a erorilor transmise prin mesajele text, care pot fi după caz, următoarele:

- ☐ Raportarea la ora de referință este în format incorect
- ☐ Ora transmisă nu este corectă
- ☐ Totalul este diferit de suma componentelor
- ☐ (pct. b <> pct.b1 + pct.b2 + pct.b3)

Datele eronate nu se încarcă în baza de date.

În acest caz, aveți obligația să retransmiteți prin mesaj text datele corectate.

ATENȚIE!

În cel mult 30 de minute de la ora de referință sistemul de recepție a mesajelor text se închide.

Operațiuni în prețuia referendumului
- Vineri, 05 octombrie 2018 -

ÎN PREZIUA VOTĂRII, ÎN CALITATE DE PREȘEDINTE AL BIROULUI ELECTORAL AL SECȚIEI DE VOTARE TREBUIE:

- ☐ **să primiți** de la primar și președintele biroului electoral de circumscripție/al oficiului electoral, după caz, **materialele necesare votării**, pe bază de *borderou/proces-verbal de predare-primire*, cuprinzând felul și numărul de exemplare;
- ☐ **să asigurați**, cu sprijinul logistic al primarului **transportul materialelor necesare votării în localul de vot**, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne;
- ☐ **să vă prezentați la sediul secției de votare la ora 18⁰⁰**. Ceilalți membri ai biroului electoral al secției de votare trebuie, de asemenea, să fie prezenți la sediul secției de votare, în data de 5 octombrie, la ora 18⁰⁰;
- ☐ **să identificați ceilalți membri ai biroului electoral** al secției de votare comparând datele de identificare înscrise în delegațiile emise de conducerea partidelor politice parlamentare și a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale cu datele de identificare din actele de identitate;
- ☐ **Să întocmiți procesul-verbal de constituire a biroului electoral al secției de votare.**

ÎN PREZIUA VOTĂRII, ÎN CALITATE DE PREȘEDINTE AL BIROULUI ELECTORAL AL SECȚIEI DE VOTARE TREBUIE SĂ VERIFICAȚI, ÎMPREUNĂ CU CEILALȚI MEMBRI AI BIROULUI ELECTORAL AL SECȚIEI DE VOTARE, MATERIALELE NECESARE VOTĂRII PRIMITE:

- ☐ un exemplar al listei electorale permanente;
- ☐ formularele listelor electorale suplimentare;
- ☐ formularele extraselor de pe listele electorale în care vor fi înscrși alegătorii care votează prin intermediul urnei speciale;
- ☐ pachetele sigilate cu buletine de vot;
- ☐ ștampilele cu mențiunea „VOTAT”;
- ☐ ștampila de control;
- ☐ tuș, tușiere;
- ☐ timbrele autocolante;
- ☐ tipizatele proceselor-verbale de consemnare a rezultatelor într-un număr cel puțin egal cu cel al membrilor biroului electoral;
- ☐ plicuri, în care vor fi introduse ștampilele cu mențiunea „VOTAT” după încheierea votării;
- ☐ tipizatul afișului privind prezența la vot (*Anexa 2 din Hotărârea BEC nr. 19H/25.09.2018*);
- ☐ papetărie (Ex. coli de hârtie, pix, lipici, sfoară);
- ☐ un buletin de vot anulat de către președintele biroului electoral de circumscripție.

ÎN PREZIUA VOTĂRII, ÎN CALITATE DE PREȘEDINTE AL BIROULUI ELECTORAL AL SECȚIEI DE VOTARE TREBUIE:

- ☐ **între orele 18.00 - 19.00, să transmiteți către Biroul Electoral Central mesajul text (SMS) în formatul stabilit, pentru verificarea fluxului de colectare a datelor privind prezența la vot;**
- ☐ **să vă asigurați că localul secției de votare posedă un număr suficient de urne de vot și cabine de vot, precum și o urnă specială de vot.** Cabinele și urnele trebuie așezate în aceeași încăpere în care se află biroul președintelui biroului electoral;
- ☐ **să afișați într-un loc vizibil, la sediul secției de votare, un exemplar din buletinul de vot, vizat și anulat de președintele biroului electoral de circumscripție;**
- ☐ **să dispuneți măsurile necesare pentru asigurarea ordinii și corectitudinii operațiunilor de votare;**

ÎN PREZIUA VOTĂRII, ÎN CALITATE DE PREȘEDINTE AL BIROULUI ELECTORAL AL SECȚIEI DE VOTARE TREBUIE:

- ☐ să dispuneți, unde este cazul, îndepărtarea materialelor de propagandă de orice tip din și de pe clădirea sediului secției de votare;
- ☐ să dispuneți fixarea posturilor de pază în jurul localului de vot;
- ☐ înainte de plecare să aplicați pe benzi de hârtie ștampila de control a biroului electoral;
- ☐ la plecare, să sigilați toate căile de acces (*uși și ferestre*) în localul de vot cu benzi de hârtie, pe care ați aplicat în prealabil ștampila de control (*înainte de a sigila ușile și ferestrele, aplicați ștampila de control pe benzile de hârtie și apoi lăsați ștampila de control în localul de vot, fără a pleca cu aceasta din localul de vot*) pe care apoi le semnați.

ATENȚIE!!! Este interzisă părăsirea localului de vot cu ștampila de control, ștampile cu mențiunea "VOTAT", buletine de vot sau liste electorale.

Operațiuni în prima zi a referendumului
- Sâmbătă, 06 octombrie 2018 -

Pregătirea deschiderii secției de votare - Intervalul orar 06⁰⁰ – 07⁰⁰

ORA 06⁰⁰ - Se întâlnesc toți membrii, desigilează calea de acces, pătrund în interiorul secției. De la acest moment se permite accesul în secție a persoanelor acreditate.

În intervalul orar 06⁰⁰ – 07⁰⁰ trebuie să efectuați următoarele operațiuni, în ordinea de mai jos:

1. să verificați în prezența celorlalți membri ai biroului electoral al secției de votare și, după caz, a persoanelor acreditate:

- ☐ Integritatea sigiliilor;
- ☐ Urnele fixe;
- ☐ Urna specială;
- ☐ Listele electorale;
- ☐ Pachetele sigilate cu buletine de vot;
- ☐ Ștampila de control;
- ☐ Ștampilele cu mențiunea „VOTAT”;
- ☐ Tușierele;
- ☐ Timbrele autocolante;
- ☐ Celelalte tipizate și materiale.

2. să închideți și să sigilați urnele de vot prin aplicarea ștampilei de control a secției de votare, după ce vă asigurați că acestea sunt goale;

3. să asigurați aplicarea ștampilei de control pe ultima pagină a fiecărui buletin de vot, pe măsură ce deschideți pachetele sigilate cu buletinele de vot;

4. să afișați la loc vizibil la sediul secției de votare ora la care începe 07⁰⁰, respectiv se încheie votarea 21⁰⁰;

5. să transmiteți către Biroul Electoral Central mesajul text (SMS) în formatul stabilit, pentru verificarea fluxului de colectare a datelor privind prezența la vot;

6. să luați măsurile necesare pentru ca referendumul să decurgă în bune condiții, inclusiv în afara localului de vot, în sediul secției de votare, în curtea acestuia, în intrările în curte, în jurul sediului secției de votare, precum și pe străzi și în piețe publice până la o distanță de 500 m.

ATENȚIE! Refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în împrejurimi constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei.

Desfășurarea votării – Intervalul orar 07⁰⁰ – 21⁰⁰

- ☐ **VOTAREA începe la ora 7⁰⁰ și se încheie la ora 21⁰⁰.**
- ☐ Cetățenii votează la secția de votare la care este arondată strada sau localitatea unde își au domiciliul ori reședința.
- ☐ Cetățeanul care, în ziua referendumului, **se află într-o altă localitate (municipiu, oraș, comună) decât cea în care este înscris în lista electorală permanentă**, poate să își exercite dreptul de vot în localitatea respectivă, la orice secție de votare, urmând a fi înscris în lista suplimentară de către președintele biroului electoral al secției de votare, pe baza actului de identitate.

ATENȚIE!

Cetățenii înscriși în lista electorală permanentă a unei secții de votare **nu își pot exercita dreptul de vot la o altă secție de votare din aceeași localitate (municipiu, oraș, comună) în care își au domiciliul ori reședința.**

Verificarea condițiilor de exercitare a dreptului de vot

[art. 37 din Legea nr. 3/2000, art. 84 alin. (5) din legea nr. 208/2015]

art. 1 alin. 1 din Hotărârea BEC nr. 21H/26.09.2018

Cetățenii români care în ziua votării se află în țară, își pot exercita dreptul de vot la secțiile de votare în baza unuia dintre următoarele **acte de identitate, valabile în ziua votării:**

- ☐ cartea de identitate;
- ☐ cartea electronică de identitate;
- ☐ cartea de identitate provizorie;
- ☐ buletinul de identitate;
- ☐ pașaportul diplomatic;
- ☐ pașaportul diplomatic electronic;
- ☐ pașaportul de serviciu;
- ☐ pașaportul de serviciu electronic;
- ☐ carnetul de serviciu militar, în cazul elevilor din școlile militare;
- ☐ pașaportul simplu, cu menționarea țării de domiciliu (CRDS);
- ☐ pașaportul simplu temporar, cu menționarea țării de domiciliu (CRDS);
- ☐ pașaportul simplu electronic, cu menționarea țării de domiciliu (CRDS).

Verificarea condițiilor de exercitare a dreptului de vot

[art. 37 din Legea nr. 3/2000, art. 84 alin. (5) din legea nr. 208/2015]

- ☐ Accesul cetățenilor în sala de vot are loc în serii corespunzătoare numărului cabinelor.
- ☐ Fiecare participant prezintă biroului electoral al secției de votare **actul de identitate**.
- ☐ Președintele biroului electoral al secției de votare **va verifica data expirării actului** de identitate prezentat.
- ☐ **Veți verifica** dacă participantul la referendum **este înscris în lista electorală permanentă** și îi veți cere să semneze în listă.
- ☐ **Veți înscrie în lista electorală suplimentară**, după care îi veți cere să semneze lista:
  1. cetățeanul care se prezintă la vot și face dovada că are domiciliul sau reședința pe raza secției de votare respective, însă a fost omis din lista electorală permanentă a secției de votare;
  2. cetățeanul care în ziua votării se află în altă localitate (municipiu, oraș, comună) decât cea în care este înscris în lista electorală permanentă;
  3. membrii biroului electoral al respectivei secții de votare care nu sunt înscrși în lista electorală permanentă a secției de votare respective;
  4. persoanele însărcinate cu menținerea ordinii sau cu verificarea dispozitivului de menținere a ordinii în secția de votare care nu sunt înscrși în lista electorală permanentă a secției de votare respective.

IMPORTANT: Dacă veți constata că un cetățean, din motive bine întemeiate, nu poate semna în lista electorală permanentă, **veți face o mențiune în lista electorală** în acest sens, confirmată prin semnătura dumneavoastră și a unui alt membru al biroului electoral.

Contestarea identității alegătorului

[art. 85 alin. (1) și (2) din Legea nr. 208/2015]

- ☐ Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare au dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot. În acest caz, în calitate de președinte al biroului electoral al secției de votare **veți stabili identitatea alegătorului prin orice mijloace legale.**
- ☐ În cazul în care contestația este întemeiată, **veți opri de la votare** pe alegătorul contestat.
- ☐ După admiterea contestației împotriva identității unei persoane care se prezintă la vot, **veți proceda la întocmirea olografă a unui proces-verbal** care va conține, în mod obligatoriu, următoarele:
  - numărul secției de votare, denumirea localității, respectiv a județului;
  - numele, prenumele și codul numeric personal al persoanei care s-a prezentat la vot, a cărei identitate a fost contestată;
  - descrierea situației constatate și a mijlocului prin care a fost verificată identitatea persoanei;
  - numele, prenumele și semnătura președintelui biroului electoral al secției de votare;
  - data întocmirii procesului-verbal.
- ☐ Procesul-verbal întocmit de președintele biroului electoral al secției de votare **va fi predat agentului care asigură paza secției de votare** și care va anunța incidentul pe cale ierarhică.

Înmânarea buletinului de vot și a ștampilei cu mențiunea „VOTAT”

[art. 37 alin. (1) din Legea nr. 3/2000, art. 98 lit. q) din Legea nr. 208/2015]

- ❑ Fiecare alegător are dreptul la **un singur vot**.
- ❑ După ce alegătorul semnează în lista electorală permanentă sau în lista electorală suplimentară, după caz, îi **încredințați**:
  - un buletin de vot;
  - o ștampilă cu mențiunea „VOTAT”.

ATENȚIE!

Refuzul nejustificat de a înmâna buletinul de vot și ștampila de votare persoanei înscrise în listă și care prezintă act de identitate, precum și înmânarea buletinului de vot unei persoane care nu prezintă acest act, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei.

Exercitarea dreptului de vot

[art. 37 și art. 39 din Legea nr. 3/2000]

- ☐ Fiecare participant la referendum **își exprimă votul personal**. Exercitarea votului în numele altuia este interzisă.
- ☐ **Votul** exercitat în cadrul referendumului **este secret**. Participantul la referendum își va exprima voința în mod individual, într-o cabină închisă, aplicând ștampila „VOTAT” numai în unul dintre cele două pătrate ale buletinului de vot, corespunzător opțiunii sale.
- ☐ Prezența oricărei persoane în cabinele de vot, în afara celei care votează, este interzisă.
- ☐ Dacă este cazul, **puteți lua măsuri** ca staționarea unui participant la referendum în cabina de votare să nu se prelungească nejustificat.

IMPORTANT: Dacă participantul la referendum, din motive temeinice, constatate de dumneavoastră, nu poate să voteze singur, acesta are dreptul să cheme în cabina de votare un însoțitor ales de el, pentru a-l ajuta.

Intrarea în cabina de vot și exercitarea dreptului de vot

[art. 84 alin. (8) – (9) din Legea nr. 208/2015]

- ☐ După ce a votat participantul la referendum va îndoi buletinul de vot, astfel încât pagina albă, care poartă ștampila de control, să rămână în afară, după care îl va introduce în urnă, având grijă să nu se deschidă.
- ☐ Îndoirea **greșită** a buletinului de vot **nu atrage nulitatea votului, dacă secretul votului este asigurat.**
- ☐ În cazul în care **buletinul de vot se deschide în așa fel încât secretul votului nu mai este asigurat**, acesta se anulează și se dă alegătorului, numai o singură dată, un nou buletin de vot, făcându-se mențiune despre aceasta în procesul-verbal al operațiunilor de votare.

**Restituirea ștampilei de vot, aplicarea ștampilei sau a timbrului autocolant,
restituirea actului de identitate, părăsirea secției de votare**

[art. 84 alin. (10) din Legea nr. 208/2015]

- ☐ Participantul la referendum vă restituie ștampila cu mențiunea „VOTAT” încredințată pentru votare, pe care **o veți aplica pe actul de identitate**, menționând și data scrutinului.
- ☐ În cazul cetățenilor care votează pe baza cărții de identitate, pe versoul acesteia se aplică un timbru autocolant cu mențiunea „VOTAT” și data scrutinului.

ATENȚIE!

Pe timbrul autocolant nu se va aplica și ștampila cu mențiunea ”Votat”.

- ☐ Veți restitui cetățenilor care au votat actul de identitate.

Votarea cu urna specială

[art. 40 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (10), (11) și art. 117 alin. (2) din Legea nr/ 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

- 1. Cetățeanul cu drept de vot care nu se poate deplasa la sediul secției de votare din cauză de boală sau invaliditate**
- 2. Alegătorii care, la data scrutinului, sunt internați într-o unitate sanitară publică sau privată, cămin pentru persoane vârstnice ori alte asemenea așezăminte sociale publice sau private**
- 3. Persoanele deținute în baza unui mandat de arestare preventivă sau persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate, dar care nu și-au pierdut drepturile electorale**
- 4. Persoanele asupra cărora s-a luat măsura arestului la domiciliu**

Votarea cu urna specială

[art. 40 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (10), (11) și art. 117 alin. (2) din Legea nr/ 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

Cetățeanul cu drept de vot care nu se poate deplasa la sediul secției de votare din cauză de boală sau invaliditate

- Cererile persoanelor netransportabile din cauză de boală sau de invaliditate, care nu se află în instituții sanitare sau de ocrotire socială și care doresc să voteze prin intermediul urnei speciale, se depun la biroul electoral al celei mai apropiate secții de votare, însoțite de copii ale actelor din care rezultă starea de sănătate ori de invaliditate.
- Cererile persoanelor netransportabile din cauză de boală sau de invaliditate, care nu se află în instituții sanitare sau de ocrotire socială, pot fi depuse de orice persoană, inclusiv în orice zi a votării, cu suficient timp înaintea încheierii votării.
- Cererile de votare prin intermediul urnei speciale trebuie datate și semnate olograf și vor cuprinde numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința, seria și numărul actului de identitate ale fiecărui alegător.

Votarea cu urna specială

[art. 40 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (10), (11) și art. 117 alin. (2) din Legea nr/ 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

Alegătorii care, la data scrutinului, sunt internați într-o unitate sanitară publică sau privată, cămin pentru persoane vârstnice ori alte asemenea așezăminte sociale publice sau private

- ☐ Pot solicita exercitarea dreptului de vot prin intermediul urnei speciale biroului electoral al celei mai apropiate secții de votare.
- ☐ Cererile pot fi depuse de orice persoană, inclusiv în orice zi a votării, cu suficient timp înaintea încheierii votării.
- ☐ Dacă mai mult de 200 de persoane internate solicită exercitarea dreptului de vot prin intermediul urnei speciale, cererile pot fi depuse, cel mai târziu până la ora 21.00 în data de 6 octombrie 2018, la mai multe secții de votare din localitatea în care se află unitatea respectivă, stabilite prin hotărâre a biroului electoral de circumscripție județeană sau a biroului electoral de circumscripție a municipiului București, după caz, pe raza căreia se află imobilul unde acestea sunt internate.
- ☐ Președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare vor informa biroul electoral de circumscripție sau oficiul electoral, după caz, asupra numărului de persoane netransportabile la care urmează să se deplaseze urna specială.

Votarea cu urna specială

[art. 40 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (10), (11) și art. 117 alin. (2) din Legea nr/ 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

Persoanele deținute în baza unui mandat de arestare preventivă sau persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate, dar care nu și-au pierdut drepturile electorale

- ☐ Directorii penitenciarelor și ai locurilor de deținere sunt obligați să aducă la cunoștință, cu suficient timp înainte de ziua votării, alegătorilor deținuți în baza unui mandat de arestare preventivă sau care sunt în executarea unei pedepse privative de libertate, cărora nu li s-a interzis exercitarea drepturilor electorale, faptul că pot vota prin intermediul urnei speciale, la referendumul național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018.
- ☐ Cererile de votare prin intermediul urnei speciale se fac în scris de persoanele prevăzute la alin. (1) și se depun la directorii penitenciarelor sau ai locurilor de deținere.

Votarea cu urna specială

[art. 40 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (10), (11) și art. 117 alin. (2) din Legea nr/ 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

- ❑ Cererea de votare prin intermediul urnei speciale trebuie datată și semnată olograf și va cuprinde numele, prenumele, data nașterii, codul numeric personal, domiciliul, seria și numărul actului de identitate.
- ❑ Directorul penitenciarului sau al locului de deținere asigură depunerea cererilor la biroul electoral al secției de votare în a cărei rază teritorială se află penitenciarul sau locul de deținere respectiv.
- ❑ Dacă mai mult de 200 de persoane aflate în detenție solicită exercitarea dreptului de vot prin intermediul urnei speciale, cererile pot fi depuse, cel mai târziu până la ora 21.00 în data de 6 octombrie 2018 la mai multe secții de votare din localitatea în care se află penitenciarul, stabilite prin hotărâre a biroului electoral de circumscripție pe raza căreia se află penitenciarul.

Votarea cu urna specială

[art. 40 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (10), (11) și art. 117 alin. (2) din Legea nr/ 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

- ❑ În ziua votării, directorul penitenciarului sau al locului de deținere, după caz, permite accesul echipei biroului electoral al secției de votare care se deplasează cu urna specială și cu o ștampilă cu mențiunea “VOTAT”, buletine de vot, extrasul din listele electorale și timbre autocolante necesare pentru a se efectua votarea, în spațiul anume amenajat pentru votare, care trebuie să beneficieze de dotări minime pentru asigurarea secretului votului.
- ❑ Persoanele deținute în baza unui mandat de arestare preventivă sau persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate, dar care nu și-au pierdut drepturile electorale pot vota numai în baza unui act sau document de identitate valabil. În acest sens, directorul penitenciarului sau al locului de detenție, după caz, îi eliberează temporar, numai pentru exercitarea dreptului de vot, actul sau documentul de identitate valabil aflat în dosarul individual.
- ❑ Prevederile se aplică în mod corespunzător și persoanelor reținute.

Votarea cu urna specială

[art. 40 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (10), (11) și art. 117 alin. (2) din Legea nr/ 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

Persoanele asupra cărora s-a luat măsura arestului la domiciliu

- ☐ votează prin intermediul urnei speciale, în condițiile în care formulează o cerere în acest sens către biroul electoral al secției de votare în a cărei rază teritorială se află imobilul.
- ☐ Cererea va fi însoțită de o copie a hotărârii judecătorești sau a dispozitivului acesteia în baza căreia s-a dispus măsura arestului la domiciliu.

Votarea cu urna specială

[art. 40 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (10), (11) și art. 117 alin. (2) din Legea nr/ 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

Președintele biroului electoral al secției de votare verifică dacă persoanele ale căror date de identificare sunt trecute în cererile de votare prin intermediul urnei speciale sunt înscrise în listele electorale permanente.

În cazul în care persoanele ale căror date de identificare sunt cuprinse în cererile de votare prin intermediul urnei speciale, sunt înscrise în listele electorale permanente, președintele biroului electoral al secției de votare, cu sprijinul celorlalți membri ai biroului, realizează următoarele operațiuni:

- ☐ înscrie datele de identificare ale persoanelor, din lista electorală permanentă pe extrasul din listele electorale;
- ☐ semnează și ștampilează cu ștampila de control extrasul din listele electorale;
- ☐ trece în dreptul rubricii destinate semnăturii alegătorului din lista electorală permanentă mențiunea V.U.S. (votează cu urna specială), pe baza semnăturii alegătorului din extrasul din listele electorale.

Votarea cu urna specială

[art. 40 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (10), (11) și art. 117 alin. (2) din Legea nr/ 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

În cazul în care persoanele ale căror date de identificare sunt cuprinse în cererile de votare prin intermediul urnei speciale, nu sunt înscrise în listele electorale permanente, președintele biroului electoral al secției de votare, cu sprijinul celorlalți membri ai biroului, realizează următoarele operațiuni:

- ☐ trece datele de identificare ale persoanelor prevăzute în cererile de votare, pe lista electorală suplimentară;
- ☐ înscrie datele de identificare ale persoanelor, din lista electorală suplimentară pe extrasul din listele electorale;
- ☐ trece în dreptul rubricii destinate semnăturii alegătorului din lista electorală suplimentară mențiunea V.U.S. (votează cu urna specială), pe baza semnăturii alegătorului din extrasul din listele electorale;
- ☐ semnează și ștampilează cu ștampila de control listele electorale suplimentare și extrasul din listele electorale.

Votarea cu urna specială

[art. 40 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (10), (11) și art. 117 alin. (2) din Legea nr/ 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

În ziua votării, președintele biroului electoral al secției de votare se va asigura că echipa formată din doi membri ai biroului electoral se va deplasa cu următoarele materiale:

- ☐ **urna specială**, care este sigilată prin aplicarea ștampilei de control a secției de votare;
- ☐ **buletinele de vot**, pe care a fost aplicată ștampila de control a secției de votare;
- ☐ **o ștampilă cu mențiunea „VOTAT”;**
- ☐ **o tușieră;**
- ☐ **cel puțin un pix de culoare albastră;**
- ☐ **extrasul din listele electorale** care conține datele de identificare ale persoanelor care vor vota prin intermediul urnei speciale.

Votarea cu urna specială

[art. 40 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (10), (11) și art. 117 alin. (2) din Legea nr/ 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

- ☐ Echipa formată din cei doi membri ai biroului electoral al secției de votare, însoțită de pază, se deplasează numai la adresele unde s-a solicitat urna specială.
- ☐ Odată ajunși la adresa unde se află alegătorul netransportabil, membrii echipei vor solicita alegătorului să-și prezinte actul de identitate.
- ☐ Membrii echipei se vor asigura că alegătorul netransportabil semnează în extrasul din listele electorale în dreptul datelor privind identitatea sa și înmânează alegătorului un buletin de vot, ștampila cu mențiunea „VOTAT” și tușiera.
- ☐ Echipa are obligația de a lua măsurile necesare pentru asigurarea secretului votului.

Votarea cu urna specială

[art. 40 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (10), (11) și art. 117 alin. (2) din Legea nr/ 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

- ☐ Alegătorii care votează prin intermediul urnei speciale nu sunt radiați din listele electorale existente la secția de votare.
- ☐ La înscrierea numărului alegătorilor prevăzut la nr. 1 din procesul verbal privind rezultatele referendumului, președintele biroului electoral al secției de votare va avea în vedere numai alegătorii înscriși în lista electorală permanentă.
- ☐ Numărarea alegătorilor prezenți la vot se va realiza prin numărarea semnăturilor din lista electorală permanentă și din listele electorale suplimentare, precum și a mențiunilor V.U.S. (votează cu urna specială) înscrise în acestea.

Votarea cu urna specială

[art. 40 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (10), (11) și art. 117 alin. (2) din Legea nr/ 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

ATENȚIE!

În raza unei secții de votare se utilizează o singură urnă specială.

- ☐ **Urna specială poate fi transportată numai de către membrii biroului electoral al secției de votare, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne.**
- ☐ Birourile electorale de circumscripție și oficiile electorale vor lua măsuri în vederea redistribuirii de buletine de vot către birourile electorale ale secțiilor de votare care nu dispun de suficiente buletine de vot, pentru a asigura exercitarea dreptului de vot de către alegătorii prezenți la secția de votare sau care au solicitat urna specială.
- ☐ Predarea-primirea buletinelor de vot se va face pe bază de proces-verbal semnat de președinții celor două birouri electorale ale secțiilor de votare.
- ☐ Veți dispune măsurile necesare, astfel încât la ora încheierii votării, **ora 21⁰⁰, urna specială să se afle în sediul secției de votare.**

Suspendarea votării

[art. 38 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (5) din Legea nr. 208/2015]

- ☐ În calitate de președinte al biroului electoral al secției de votare, puteți suspenda votarea **pentru motive temeinice**.
- ☐ **Durata totală a suspendărilor nu poate depăși o oră** și va fi anunțată prin afișare pe ușa localului de vot.
- ☐ Durata tuturor suspendărilor nu poate depăși două ore.
- ☐ În timpul suspendării, urnele de votare, ștampilele, buletinele de vot și celelalte documente și materiale ale biroului electoral al secției de votare vor rămâne sub pază permanentă.
- ☐ Persoanele acreditate care asistă la votare în condițiile legii nu pot fi obligate să părăsească sala de votare în acest timp.

ATENȚIE !

În timpul suspendării nu pot părăsi sala de votare mai mult de jumătate din numărul membrilor biroului electoral al secției de votare în același timp.

Soluționarea sesizărilor privind operațiunile de votare

[art. 42 din Legea nr. 3/2000, art. 85 alin. (9) din Legea nr. 208/2015]

- ☐ Președintele biroului electoral al secției de votare este obligat să **primească și să înregistreze** orice întâmpinări sau contestații cu privire la nereguli produse în timpul procesului de votare.
- ☐ Contestațiile se formulează **în scris** și se prezintă președintelui biroului electoral al secției de votare, care **va elibera dovada de primire**.
- ☐ Președintele biroului electoral al secției de votare **va hotărî de îndată** asupra contestațiilor a căror rezolvare nu suferă întârziere.
- ☐ În cazul în care vi se înaintează sesizarea în dublu exemplar, **veți menționa pe copia** care rămâne la persoana care înaintează sesizarea faptul că ați luat cunoștință de sesizarea respectivă și numărul sub care aceasta este înregistrată.

ATENȚIE !

Refuzul de a se primi și înregistra o sesizare, întâmpinare, contestație sau plângere scrisă înaintată în conformitate cu prevederile Legii nr. 208/2015, constituie contravenție și se **sanctionează cu amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei**.

ÎNCHEIEREA VOTĂRII

[art. II alin.(1) lit. a) din Ordonanța de urgență nr. 86/2018, art. 88 din Legea nr. 208/2015]

- ☐ La ora 21⁰⁰, **veți declara votarea încheiată și veți dispune închiderea localului secției de vot.**
- ☐ Persoanelor care la ora 21⁰⁰ se află în sala unde se votează li se va permite să își exercite dreptul de vot.
- ☐ La ora 21⁰⁰, urna specială trebuie să se afle în localul secției de vot.

Operațiuni efectuate după încheierea votării

- Sâmbătă, 6 octombrie 2018 –

[art. III alin. (1) – (5) din Ordonanța de urgență nr. 86/2018]

- ❑ După închiderea localului secției de vot, dumneavoastră **veți dispune măsurile necesare** pentru ca urnele de vot, ștampilele, listele electorale, buletinele de vot nefolosite și toate celelalte documente ale biroului electoral al secției de votare **să rămână sub paza permanentă a personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne**. Posturile de pază ale personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne vor fi stabilite astfel încât să asigure securitatea tuturor căilor de acces în localul de vot.
- ❑ Apoi, în prezența celorlalți membri ai biroului electoral și, după caz, a persoanelor acreditate să asiste la referendum **TREBUIE:**
  - **să sigilați** urnele de vot prin lipirea de benzi de hârtie pe deschizăturile acestora. Veți semna benzile de hârtie după ce ați aplicat pe ele, în prealabil, *ștampila de control*, în prezența celorlalți membri ai biroului electoral;
  - **să introduceți** ștampilele cu mențiunea „VOTAT” într-un plic pe care îl veți sigila și pe care veți aplica *ștampila de control*.

Operațiuni efectuate după încheierea votării

- Sâmbătă, 6 octombrie 2018 –

[art. III alin. (1) – (5) din Ordonanța de urgență nr. 86/2018]

Hotărârea BEC nr. 21/H/26.09.2018

- **veți încheia un proces-verbal**, în cel puțin două exemplare, în care veți preciza numărul ștampilelor cu mențiunea „VOTAT” la încheierea votării, numărul buletinelor nefolosite, precum și numărul persoanelor care au participat la vot în prima zi de votare. Procesul-verbal se semnează de membrii biroului electoral al secției de votare.
- ☐ Un exemplar al procesului-verbal se afișează la intrarea în sediul secției de votare, iar un exemplar se păstrează de președintele biroului electoral al secției de votare, urmând ca la încheierea celei de-a doua zi a votării să îl predea biroului electoral de circumscripție sau oficiului electoral, după caz.

**Proces-verbal
încheiat la încheierea votării în data de 6 octombrie 2018**

1.	Numărul alegătorilor prezenți la vot înscriși în listele electorale permanente	____ ____ ____ ____
2.	Numărul alegătorilor prezenți la vot înscriși în listele electorale suplimentare	____ ____ ____ ____
3.	Numărul buletinelor de vot nefolosite	____ ____ ____ ____
4.	Numărul ștampilelor cu mențiunea „VOTAT”	____
Numele, prenumele și semnătura membrilor biroului electoral al secției de votare		
Președintele biroului electoral al secției de votare		
Delegat		
Delegat		
Delegat		
Delegat		
Delegat		
Delegat		

Note: Un exemplar al procesului-verbal se afișează la intrarea în sediul secției de votare.

Operațiuni efectuate după încheierea votării

- Sâmbătă, 6 octombrie 2018 –

[art. III alin. (1) – (5) din Ordonanța de urgență nr. 86/2018]

- ❑ După realizarea operațiunilor mai sus menționate, la plecarea din secția de votare, sigilați toate căile de acces (*uși și ferestre*) în localul de vot cu benzi de hârtie, pe care ați aplicat în prealabil ștampila de control (*înainte de a sigila ușile și ferestrele, aplicați ștampila de control pe benzile de hârtie și apoi lăsați ștampila de control în localul de vot, fără a pleca cu aceasta din localul de vot*) pe care apoi le semnați.

ATENȚIE!

Este interzisă părăsirea localului de vot cu ștampila de control, ștampile cu mențiunea „VOTAT”, buletine de vot sau liste electorale.

Operațiuni în a doua zi a referendumului
- Duminică, 07 octombrie 2018 -

Pregătirea deschiderii secției de votare

Intervalul orar 06⁰⁰ – 07⁰⁰

[art. III alin. (6) din Ordonanța de urgență nr. 86/2018]

În data de 7 octombrie 2018, în intervalul orar 06⁰⁰ – 07⁰⁰ trebuie să efectuați următoarele operațiuni, în ordinea de mai jos:

- ☐ **să ridicați sigiliile**, la ora 06⁰⁰, în prezența celorlalți membri ai biroului electoral al secției de votare, numai după ce ați verificat integritatea acestora, a urnelor de vot, a listelor electorale și a buletinelor de vot nefolosite;
- ☐ **să afișați** la loc vizibil la sediul secției de votare ora la care începe, respectiv se încheie votarea (7⁰⁰ - 21⁰⁰);
- ☐ **să luați măsurile necesare** pentru ca referendumul să decurgă în bune condiții.

DESFĂȘURAREA VOTĂRII

[Art. II alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență nr. 86/2018, art. 83, art. 88 din Legea nr. 208/2015]

- ☐ Votarea se desfășoară potrivit aceluiași reguli aplicabile în data de 6 octombrie 2018,
- ☐ La ora 21⁰⁰, **veți declara votarea încheiată și veți dispune închiderea localului secției de vot.**
- ☐ Persoanelor care la ora 21⁰⁰ se află în sala unde se votează li se va permite să își exercite dreptul de vot.
- ☐ La ora 21⁰⁰, urna specială trebuie să se afle în localul secției de vot.

Deschiderea urnelor și numărarea voturilor

- Duminică, 07 octombrie 2018 -

- ☐ Deschiderea urnelor se face în mod succesiv (întâi urna fixă, apoi cea specială).
- ☐ **Veți citi, cu voce tare**, la deschiderea fiecărui buletin de vot, **opțiunea** persoanei care a votat (*răspunsul "DA"* sau *răspunsul "NU"*) și **veți arăta** buletinul de vot celor prezenți.
- ☐ Președintele și ceilalți membri ai biroului electoral, **așază fiecare buletin de vot citit** într-un pachet separat pentru fiecare opțiune. Pentru buletinele de vot **nule**, precum și pentru cele **contestate** se fac pachete separate.
- ☐ În cazul în care există buletine de vot pentru care există opinii diferite privind valabilitatea votului, acesta va fi considerat nul sau nu, în funcție de părerea majorității membrilor biroului electoral al secției de votare.

Deschiderea urnelor și numărarea voturilor

- Duminică, 07 octombrie 2018 -

IMPORTANT! Sunt buletine de vot VALABIL EXPRIMATE:

- ☐ buletinele de vot pe care ștampila a fost aplicată în interiorul unui singur patruleter (*răspunsul "DA" sau răspunsul "NU"*);
- ☐ buletinele de vot pe care ștampila aplicată depășește limitele patruleterului, dar opțiunea alegătorului este evidentă;
- ☐ buletinele de vot pe care ștampila a fost aplicată de mai multe ori în interiorul aceluiași patruleter;
- ☐ buletinele de vot pe care ștampila a fost aplicată în interiorul unui singur patruleter și în afara patruleterelor;
- ☐ buletinele de vot pe care ștampila a fost aplicată în interiorul unui singur patruleter, dar pe buletin sunt înscrise diferite mențiuni ale alegătorului.

Deschiderea urnelor și numărarea voturilor

- Duminică, 07 octombrie 2018 -

IMPORTANT! Sunt buletine de vot NULE și nu intră în calculul voturilor valabil exprimate:

- ☐ buletinele de vot care **nu poartă ștampila de control** a biroului electoral al secției de votare;
- ☐ buletinele de vot având **alt model decât cel legal** aprobat;
- ☐ buletinele de vot **care nu au aplicată ștampila „VOTAT”**;
- ☐ buletinele de vot la care **ștampila atinge ambele patruletere**;
- ☐ buletinele de vot la care **ștampila este aplicată doar în afara patruleterelor**;
- ☐ buletinele de vot la care **ștampila este aplicată pe ambele patruletere, chiar dacă una dintre ștampile a fost tăiată sau există precizări scrise cu privire la valabilitatea uneia dintre acestea**;
- ☐ buletinele de vot la care **ștampila aplicată are un alt model decât cel legal aprobat**.

Contestații privind operațiunile electorale

[art. 93 alin. (6)-(8) din Legea nr. 208/2015]

- ☐ În timpul operațiunilor de votare și de deschidere a urnelor se pot face întâmpinări și contestații cu privire la aceste operațiuni. Acestea se soluționează pe loc de către președintele biroului electoral al secției de votare.
- ☐ Contestațiile se prezintă președintelui biroului electoral al secției de votare. Ele se formulează în scris în două exemplare, din care unul, semnat și ștampilat de președinte, rămâne la contestator.
- ☐ Președintele biroului electoral al secției de votare hotărăște, de îndată, asupra contestațiilor a căror rezolvare nu suferă întârziere.

Completarea Procesului-verbal privind rezultatele referendumului

Hotărârea BEC nr. 24/H/30.09.2018

La nivelul secțiilor de votare organizate la nivelul circumscripțiilor electorale județene se completează:

- ☐ Numărul circumscripției electorale
- ☐ Județul
- ☐ Comuna/orașul/municipiul
- ☐ Numărul secției de votare

La nivelul secției de votare organizate în municipiul București se completează:

- ☐ Numărul circumscripției electorale (42)
- ☐ Numărul sectorului
- ☐ Numărul secției de votare

Completarea Procesului-verbal privind rezultatele referendumului

Hotărârea BEC nr. 24/H/30.09.2018

În urma numărării se completează procesul-verbal al secției de votare, după cum urmează:

☐ **La pct. 1 se completează** numărul persoanelor înscrise în lista pentru referendum ;
(se ia numărul total scris în lista electorală permanentă din care se scade numărul de persoane radiate de către primar, dacă este cazul).

☐ **La pct. 2 se completează** numărul participanților care s-au prezentat la vot:

- în listele electorale permanente, conform semnăturilor consemnate în aceste liste, la care se adaugă mențiunile V.U.S. (votează cu urna specială) consemnate în aceste liste în cazul persoanelor care votează cu urna specială;
- în listele electorale suplimentare, conform semnăturilor consemnate în aceste liste, la care se adaugă mențiunile V.U.S. (votează cu urna specială) consemnate în aceste liste în cazul persoanelor care votează cu urna specială.

La acest punct trebuie respectată cheia prevăzută în lege: numărul participanților la vot trebuie să fie mai mare sau egal cu suma numerelor de la punctele 5, 6 și 7 (numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul “DA” + numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul “NU” + numărul voturilor nule);

Completarea Procesului-verbal privind rezultatele referendumului

Hotărârea BEC nr. 24/H/30.09.2018

- ☐ **La pct. 3 se completează** numărul de buletine de vot primite pentru a fi întrebuințate;
- ☐ **La pct. 4 se completează** numărul de buletine de vot rămase neîntrebuințate;
(Numărul de buletine de vot rămase neîntrebuințate reprezintă numărul buletinelor de vot care, la terminarea votării, au rămas neutilizate și pe care, înaintea deschiderii urnelor de vot, membrii biroului electoral al secției de votare aplică mențiunea „ANULAT”);
- ☐ **La pct. 5 se completează** numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul “DA”;
- ☐ **La pct. 6 se completează** numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul “NU”;
- ☐ **La pct. 7 se completează** numărul voturilor nule;

Completarea Procesului-verbal privind rezultatele referendumului

Hotărârea BEC nr. 24/H/30.09.2018

- ☐ **La pct. 8 se completează** numărul voturilor contestate;
(Cauzele pentru care acestea au fost contestate vor fi descrise pe scurt la pct. 12 al procesului-verbal)
- ☐ **La pct. 9 se completează** numărul întâmpinărilor și contestațiilor primite;
- ☐ **La pct. 10 se completează** numărul întâmpinărilor și contestațiilor soluționate;
- ☐ **La pct. 11 se completează** numărul întâmpinărilor și contestațiilor înaintate biroului electoral de circumscripție;
- ☐ **La pct. 12 se completează doar** cu numărul întâmpinărilor și al contestațiilor admise și cu numărul celor respinse.

Completarea Procesului-verbal privind rezultatele referendumului

[art. 43¹ alin. (1) din Legea nr. 3/2000, art. 93 alin. (1), (3)-(5) și (9) din Legea nr. 208/2015]

- ☐ **Procesul-verbal se semnează în două exemplare de președinte, precum și de membrii biroului electoral al secției de votare și va purta ștampila de control a acesteia.**
- ☐ Procesul-verbal poate fi semnat olograf de către membrii biroului electoral al secției de votare, pe fiecare pagină, cu respectarea condiției imperative de a semna doar în partea stângă a paginilor, astfel încât cifrele cuprinse în procesul-verbal să nu fie în niciun fel afectate.
- ☐ Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului electoral al secției de votare nu influențează asupra valabilității procesului-verbal, dar **veți menționa** motivele care au împiedicat semnarea.

IMPORTANT: Fiecare membru al biroului electoral al secției de votare are dreptul de a **obține o copie a procesului-verbal**, semnată de dumneavoastră și de către ceilalți membri ai biroului.

CIRCUMSCRIȚIA ELECTORALĂ Nr.

Județul*) _____

Comuna /orașul/municipiul _____

Secția de votare nr.

PROCES – VERBAL

*privind rezultatele referendumului național pentru revizuirea Constituției
din 6 și 7 octombrie 2018*

1. Numărul persoanelor înscrise în lista pentru referendum

2. Numărul participanților **)

3. Numărul de buletine de vot primite pentru a fi întrebuițate

4. Numărul de buletine de vot rămase neîntrebuițate

5. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "DA"

6. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "NU"

7. Numărul voturilor nule

8. Numărul voturilor contestate

9. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor primite

10. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor soluționate

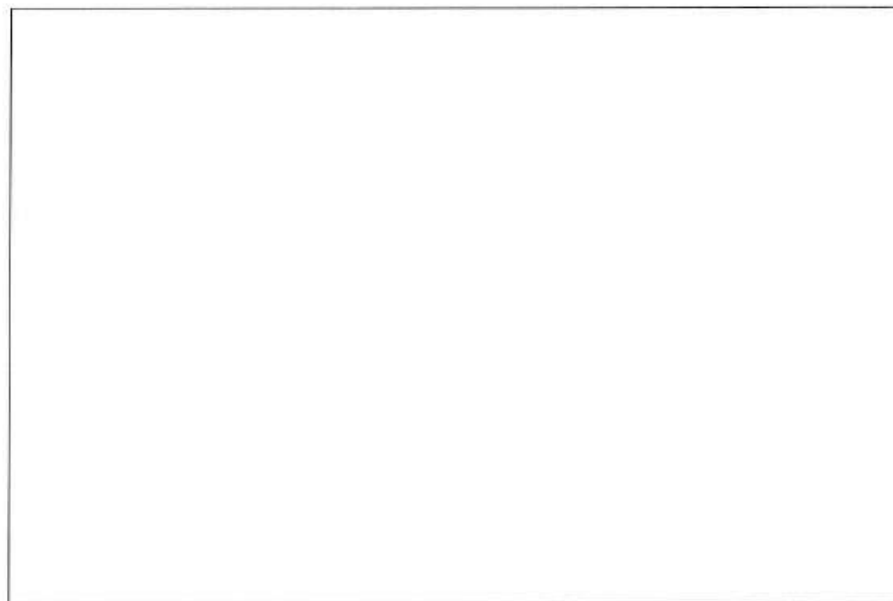
11. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor înaintate biroului electoral de circumscripție

NOTĂ :

*) Se va utiliza în secțiile de votare organizate la nivelul circumscripțiilor electorale județene

**) Pct. 2 >= Pct. 5 + pct. 6 + pct. 7

12. Expunerea pe scurt a modului de soluționare a întâmpinărilor și contestațiilor

**Președintele
Biroului Electoral**

Membri

Numele și prenumele

Semnătura

Numele și prenumele

_____

Semnătura și ștampila

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

Data _____

CIRCUMSCRIPTIA ELECTORALA Nr.

MUNICIPIUL BUCURESTI

Sector nr.

Secția de votare nr.

PROCES – VERBAL

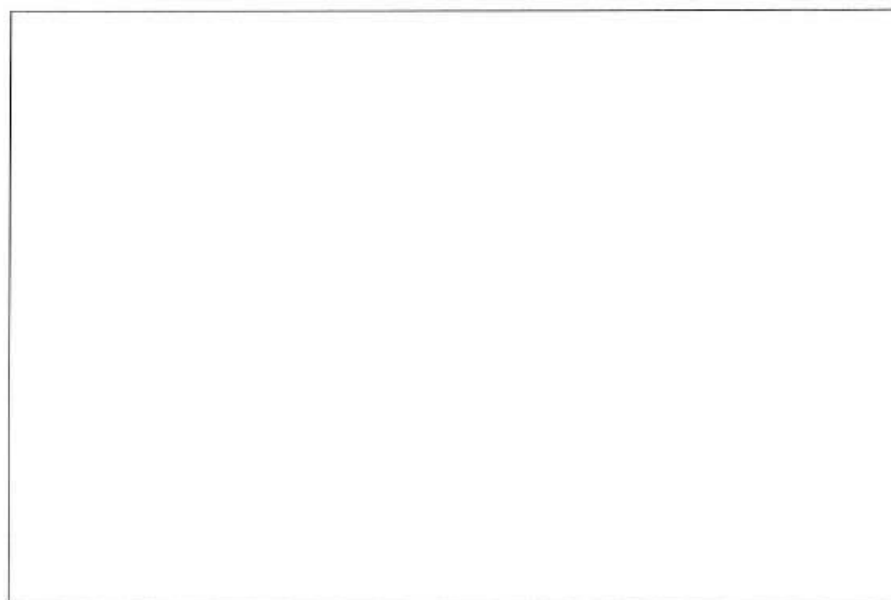
*privind rezultatele referendumului național pentru revizuirea Constituției
din 6 și 7 octombrie 2018*

1. Numărul persoanelor înscrise în lista pentru referendum
2. Numărul participanților *)
3. Numărul de buletine de vot primite pentru a fi întrebuințate
4. Numărul de buletine de vot rămase neîntrebuințate
5. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "DA"
6. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "NU"
7. Numărul voturilor nule
8. Numărul voturilor contestate
9. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor primite
10. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor soluționate
11. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor înaintate biroului electoral de circumscripție

NOTĂ :

*) Pct. 2 >= Pct. 5 + pct. 6 + pct. 7

12. Expunerea pe scurt a modului de soluționare a întâmpinărilor și contestațiilor

**Președintele
Biroului Electoral**

Membri

Numele și prenumele

Semnătura

Numele și prenumele

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

Semnătura și ștampila

Data _____

Întocmirea dosarului pentru biroul electoral ierarhic superior (BEJ/OESMB)

[art. 43¹ alin. (1) din Legea nr. 3/2000, art. 93 alin. (1), (3)-(5) și (9) din Legea nr. 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 24/H/30.09.2018

La încheierea operațiunilor de numărare a voturilor și consemnare a rezultatelor votării președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența celorlalți membri, va asigura **întocmirea unui dosar** care va cuprinde:

- 1. Două exemplare originale ale proceselor-verbale;**
- 2. Buletinele de vot nule și cele contestate;**
- 3. Contestațiile formulate;**
- 4. Listele electorale permanente, listele electorale suplimentare și extrasele din listele electorale completate la secția de votare.**

Predarea dosarului către biroul electoral ierarhic superior

[art. 43¹ alin. (1) din Legea nr. 3/2000, art. 18 lit. g), art. 93 alin. (9) și(10) lit. a) și b) din Legea nr. 208/2015]

Hotărârea BEC nr. 24/H/30.09.2018

Vă veți deplasa personal la biroul electoral ierarhic superior, însoțit de 2 membri ai biroului electoral, stabiliți prin tragere la sorți, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne, pentru a preda :

- 1. Două exemplare originale ale proceselor-verbale;**
- 2. Buletinele de vot nule și cele contestate;**
- 3. Contestațiile formulate;**
- 4. Listele electorale permanente, listele electorale suplimentare și extrasele din listele electorale completate la secția de votare;**
- 5. Buletinele de vot întrebuințate și necontestate (așezate pe opțiuni).**

Predarea dosarului către biroul electoral ierarhic superior

[art. 43¹ alin. (1) din Legea nr. 3/2000, art. 18 lit. g), art. 93 alin. (9) și(10) lit. a) și b) din Legea nr. 208/2015]

- ☐ **Veți preda documentele, după caz, la:**
  - sediul biroului electoral de circumscripție, în cazul secțiilor de votare organizate pe teritoriul județelor;
  - sediul oficiului electoral de sector pe raza căruia v-ați desfășurat activitatea, în cazul secțiilor de votare organizate în municipiul București.
- ☐ Buletinele de vot neutilizate și anulate, ștampilele și celelalte materiale utilizate în desfășurarea votării sunt predate prefectului, pe bază de *proces-verbal*.

CONTRAVENȚII ȘI INFRAȚIUNI

[art. 49 și 50 din legea nr. 3/2000, art. 98 și art. 99 din Legea nr. 208/2015 și Titlul IX din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare]

Constituie **contravenții**, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să constituie potrivit legii penale infracțiuni, următoarele fapte :

Contravenție	Sanctiunea (amenda)	Cine constată și aplică sanctiunea
înscrierea, cu bună știință, a unei persoane în mai multe liste electorale ale localității de domiciliu; înscrierea în listele electorale a unor persoane fictive ori care nu au drept de vot; art. 49 lit. a) din Legea nr. 3/2000	de la 500 lei la 1.000 lei	ofițerii și subofițerii din cadrul Poliției Române
refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în împrejurimi art. 49 lit. b) din Legea nr. 3/2000	de la 500 lei la 1.000 lei	ofițerii și subofițerii din cadrul Poliției Române
refuzul nejustificat de a înmâna buletinul de vot și ștampila de votare persoanei înscrise în listă și care prezintă act de identitate, precum și înmânarea buletinului de vot unei persoane care nu prezintă acest act art. 49 lit. c) din Legea nr. 3/2000	de la 500 lei la 1.000 lei	ofițerii și subofițerii din cadrul Poliției Române

CONTRAVENȚII ȘI INFRAACȚIUNI

[art. 49 și 50 din legea nr. 3/2000, art. 98 și art. 99 din Legea nr. 208/2015 și Titlul IX din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare]

Contravenție	Sanctiunea (amenda)	Cine constată și aplică sanctiunea
părăsirea localului secției de votare înainte de stabilirea rezultatului referendumului și de semnarea procesului-verbal de către membrii biroului electoral al secției de votare; art. 49 lit. d) din Legea nr. 3/2000	de la 500 lei la 1.000 lei	președintele biroului electoral de circumscripție
absența nejustificată a președintelui sau a membrilor birourilor electorale de la activitatea acestora art. 49 lit. e) din Legea nr. 3/2000	de la 1.000 la 5.000 lei	președintele biroului electoral, în cazul membrilor acestuia, precum și președintele biroului electoral ierarhic superior, în cazul președinților birourilor electorale ierarhic inferioare
tipărirea fără drept, în vederea utilizării în ziua referendumului, de buletine de vot art. 49 lit. f) din Legea nr. 3/2000	de la 1.000 la 5.000 lei	ofițerii și subofițerii din cadrul Poliției Române
efectuarea de operațiuni în listele electorale permanente de către persoane neautorizate art. 98 lit. c) din Legea nr. 208/2015	de la 1.500 lei la 4.500 lei	împuterniciții președintelui Autorității Electorale Permanente
refuzul de a pune la dispoziția agenților constataitori documentele și actele necesare efectuării controlului art. 98 lit. e) din Legea nr. 208/2015	de la 1.500 lei la 4.500 lei	împuterniciții președintelui Autorității Electorale Permanente

CONTRAVENȚII ȘI INFRAȚIUNI

[art. 49 și 50 din legea nr. 3/2000, art. 98 și art. 99 din Legea nr. 208/2015 și Titlul IX din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare]

Constituie **contravenții**, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să constituie potrivit legii penale infracțiuni, următoarele fapte :

Contravenție	Sanctiunea (amenda)	Cine constată și aplică sanctiunea
distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a listelor electorale sau a oricăror altor afișe ori anunțuri de propagandă tipărite art. 98 lit. g) din Legea nr. 208/2015	de la 1.500 lei la 4.500 lei	ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române
nerespectarea deciziilor și hotărârilor birourilor și oficiilor electorale; nerespectarea hotărârilor, deciziilor și instrucțiunilor Autorității Electorale Permanente art. 98 lit. j) din Legea nr. 208/2015	de la 4.500 lei la 10.000 lei	ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române în cazul în care fapta este săvârșită de către persoane fizice sau de către persoane juridice de drept privat biroul electoral ierarhic superior pentru faptele săvârșite de birourile electorale împuterniciții președintelui Autorității Electorale Permanente în cazul în care fapta este săvârșită de partide politice, alianțe politice, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, autorități ale administrației publice centrale sau locale

CONTRAVENȚII ȘI INFRAACȚIUNI

[art. 49 și 50 din legea nr. 3/2000, art. 98 și art. 99 din Legea nr. 208/2015 și Titlul IX din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare]

Contravenție	Sanctiunea (amenda)	Cine constată și aplică sanctiunea
refuzul de a permite accesul în secția de votare al persoanelor acreditate, al membrilor birourilor și oficiilor electorale și al reprezentanților Autorității Electorale Permanente să asiste la desfășurarea operațiunilor electorale art. 98 lit. n) din Legea nr. 208/2015	de la 1.500 lei la 4.500 lei	ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române
refuzul de a se primi și înregistra o sesizare, întâmpinare, contestație sau plângere scrisă înaintată art. 98 lit. o) din Legea nr. 208/2015	de la 1.500 lei la 4.500 lei	biroul electoral ierarhic superior pentru faptele săvârșite de birourile electorale
neaplicarea pe actul de identitate a ștampilei cu mențiunea „VOTAT”;sau a timbrului autocolant, precum și reținerea actului de identitate, fără motive întemeiate, de către membrii biroului electoral al secției de votare art. 98 lit. r) din Legea nr. 208/2015	de la 1.500 lei la 4.500 lei	ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române

CONTRAVENȚII ȘI INFRAACȚIUNI

[art. 49 și 50 din legea nr. 3/2000, art. 98 și art. 99 din Legea nr. 208/2015 și Titlul IX din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare]

Contravenție	Sanctiunea (amenda)	Cine constată și aplică sanctiunea
întocmirea proceselor-verbale cu încălcarea dispozițiilor legale art. 98 lit. s) din Legea nr. 208/2015	de la 1.500 lei la 4.500 lei	biroul electoral ierarhic superior pentru faptele săvârșite de birourile electorale
purtarea, pe durata votării, de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare sau de către persoanele acreditate de ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală art. 98 lit. u) din Legea nr. 208/2015	de la 1.500 lei la 4.500 lei	ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române
refuzul președintelui biroului electoral de a elibera o copie certificată de pe procesul-verbal persoanelor îndreptățite potrivit prevederilor legale art. 98 lit. W) din Legea nr. 208/2015	de la 1.500 lei la 4.500 lei	biroul electoral ierarhic superior pentru faptele săvârșite de birourile electorale
încălcarea de către persoanele acreditate a prevederilor art. 90 din Legea nr. 208/2015 art. 98 lit. y) din Legea nr. 208/2015	de la 1.500 lei la 4.500 lei	ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române
încălcarea prevederilor art. 88, 92 și 93 din Legea nr. 208/2015 art. 98 lit. z) din Legea nr. 208/2015	de la 4.500 lei la 10.000 lei	biroul electoral ierarhic superior pentru faptele săvârșite de birourile electorale

CONTRAVENȚII ȘI INFRAȚIUNI

[art. 49 și 50 din legea nr. 3/2000, art. 98 și art. 99 din Legea nr. 208/2015 și Titlul IX din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare]

INFRAȚIUNI

ART. 385 - Împiedicarea exercitării drepturilor electorale

(1) Împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

(2) Atacul, prin orice mijloace, asupra localului secției de votare se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

ART. 386 - Coruperea alegătorilor

(1) Oferirea sau darea de bani, de bunuri ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidați ori un anumit candidat se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Nu intră în categoria bunurilor prevăzute în alin. (1) bunurile cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnele unei formațiuni politice.

ART. 387 - Frauda la vot

(1) Fapta persoanei care votează:

a) fără a avea acest drept;

b) de două sau mai multe ori;

c) prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător

se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează utilizarea unei cărți de alegător sau a unui act de identitate nul ori fals sau a unui buletin de vot fals.

CONTRAVENȚII ȘI INFRAȚIUNI

[art. 49 și 50 din legea nr. 3/2000, art. 98 și art. 99 din Legea nr. 208/2015 și Titlul IX din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare]

INFRAȚIUNI

ART. 389 - Violarea confidențialității votului

- (1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului se pedepsește cu amendă.
- (2) Dacă fapta a fost comisă de un membru al biroului electoral al secției de votare, pedeapsa este închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

ART. 390 - Nerespectarea regimului urnei de vot

- (1) Deschiderea urnelor, înainte de ora stabilită pentru închiderea votării, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (2) Încredințarea urnei speciale altor persoane decât membrilor biroului electoral al secției de votare ori transportarea acestuia de către alte persoane sau în alte condiții decât cele prevăzute de lege se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

ART. 391- Falsificarea documentelor și evidențelor electorale

- (1) Falsificarea prin orice mijloace a înscrisurilor de la birourile electorale se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și înscrierea în copia de pe lista electorală permanentă ori de pe lista electorală complementară a unor persoane care nu figurează în această listă.
- (3) Introducerea în uz sau folosirea unui program informatic cu vicii care alterează înregistrarea ori însumarea rezultatelor obținute în secțiile de votare sau determină repartizarea mandatelor în afara prevederilor legii se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (4) Cu aceeași pedeapsă se sancționează introducerea de date, informații sau proceduri care duc la alterarea sistemului informațional național necesar stabilirii rezultatelor alegerilor.

ART. 393 - Sancționarea tentativei

Tentativa la infracțiunile prevăzute în art. 385 și art. 387 - 391 se pedepsește.

**Vă mulțumim
și vă dorim succes!**

